

EVANĢĒLIJS UN PĀVILA AUTORITĀTE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Pēt. 3:15, 16; Gal. 1; Fil. 1:1, Gal. 5:12.

ATMIŅAS PANTS:

„Vai es meklēju cilvēkiem izpatikt? Ja es vēl aizvien vēlētos izpatikt cilvēkiem, tad es nebūtu Kristus kalps.” (Gal. 1:10)

Universitātes studenti izveidoja centru, kur ikviens bija laipni gaidīts, neskatoties uz rasi, dzimumu, sociālo statusu vai reliģisko pārliecību. Iedomājies, kā būtu, ja tad, kad studenti pēc vairākiem gadiem šeit atgrieztos, viņi atklātu, ka citi studenti centru ir pārveidojuši. Plašā telpa, kur bija pietiekami daudz vietas sadraudzībai un kas bija paredzēta vienotības izjūtas radīšanai, būtu sadalīta daudzās mazākās istabiņās, ar norādēm, kurai rasei, dzimumam utt. ir atļauts iet. Studenti, kas bija pārtaisījuši centru, apgalvotu, ka viņu tiesības izdarīt šīs izmaiņas ir balstītas uz gadsimtiem senu praksi.

Rakstot vēstuli galatiešiem, Pāvils saskārās ar ļoti līdzīgu situāciju. Viņa plānu, ka pagāni var pievienoties, balstoties tikai uz ticību vien, apšaubīja viltus skolotāji, kas uzstāja, ka pagāni ir jāapgraiza, pirms viņi var kļūt par draudzes locekļiem.

Pāvils saprata, ka šī nostāja ir uzbrukums pašai evaņģēlija būtībai. Tāpēc viņam bija jārīkojas. Viņa atbilde ir Vēstule galatiešiem.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 8. jūlijā.

Pāvils, vēstules autors

Izlasi 2. Pēt. 3:15, 16. Ko šie panti mums atklāj, kāda bija pirmkristiešu draudzes attieksme pret Pāvila rakstiem? Ko tas mums māca par to, kā darbojas inspirācija? _____

Kad Pāvils rakstīja vēstuli galatiešiem, viņš necentās radīt literāru meistarību, bet gan Svētā Gara vadībā Pāvils aizskāra specifiskas situācijas, kas bija saistītas ar viņu un ticīgajiem Galatijā.

Pāvila apustuliskajā kalpošanā tādiem rakstu darbiem kā Vēstulei galatiešiem bija būtiska loma. Kā misionārs pagānu pasaulē Pāvils nodibināja daudzas draudzes visā Vidusjūras piekrastē. Lai gan viņš šīs draudzes apmeklēja, cik vien bieži spēja, viņš nevienā vietā neuzkavējās pārāk ilgu laiku. Kompensējot savu prombūtni, Pāvils rakstīja vēstules draudzēm, lai sniegtu tām padomus. Laika gaitā Pāvila vēstuļu kopijas tika nodotas arī citām draudzēm (Kol. 4:16). Lai gan dažas Pāvila vēstules ir pazudušas, vismaz 13 Jaunās Derības grāmatas nes viņa vārdu. Kā parāda augstākminētie Pētera vārdi, jau no paša sākuma tās tika uzskatītas par Svētajiem Rakstiem. Tas parāda, kādu autoritāti Pāvila kalpošana bija ieguvusi jau draudzes vēstures sākumā.

Kādu laiku daži kristieši ticēja, ka Pāvila vēstules ir unikālas formas ziņā – īpašs formāts, ko radījis Gars inspirētajam vārdam. Šis uzskats mainījās, kad divi jauni zinātnieki no Oksfordas – Bernards Grenfels un Arturs Hants – atrada Ēģiptē 500 tūkstošus seno papirusu (dokumentus, kas rakstīti uz papirusa, ko izmantoja kā materiālu rakstīšanai dažus gadsimtus pirms un pēc Kristus). Līdz ar vecākajām Jaunās Derības kopijām viņi atrada arī pavadzīmes, nodokļu atmaksas rēķinus, kvītis un personīgas vēstules.

Visiem par lielu pārsteigumu izrādījās, ka forma, ko savās vēstulēs lieto Pāvils, tiek lietota visās to laiku vēstulēs. Tā sākās (1) ar sasveicināšanos, kur minēts saņēmējs un sūtītājs un kas satur arī sveicienu, (2) pateicību, (3) vēstules pamatdaļu un beigās (4) noslēdzošo piebildi.

Īsāk sakot, Pāvils izmantoja savam laikam atbilstošu formu, uzrunājot savus laikabiedrus caur tādu mediju un tādā stilā, kas viņiem bija labi pazīstams.

Ja Bībele tiktu rakstīta mūsdienās, kā tu domā, kādu mediju, formu un stilu Kungs būtu izvēlējies, lai aizsniegtu mūs? _____

Pāvila aicinājums

Lai gan Pāvila vēstules ir rakstītas senās vēstules formā, Vēstule galatiešiem satur daudz unikālu iezīmju, kas nav atrodamas citās viņa vēstulēs. Ja mēs tās ieraugām, šīs atšķirības var palīdzēt mums labāk saprast situāciju, ko Pāvils risina.

Salīdzini Pāvila sveicienu Gal. 1:1, 2 ar to, ko viņš raksta Ef. 1:1, Fil. 1:1 un 2. Tes. 1:1. Ar ko sveiciens galatiešiem atšķiras no citiem, un kas tiem kopīgs?

Sveiciens galatiešiem ir ne tikai nedaudz garāks par citiem, bet viņš arī pamaina savu ierasto veidu, aprakstot savu apustuliskās autoritātes pamatu. Vārds „apustulis” burtiski nozīmē „kāds, kas ir sūtīts” vai „vēstnesis”. Jaunajā Derībā tas sākotnēji tika attiecināts uz divpadsmit Jēzus mācekļiem un citiem, kam parādījās augšāmcēlušais Kristus un ko Viņš norīkoja kā Viņa lieciniekus (Gal. 1:19, 1. Kor. 15:7). Pāvils apliecina, ka viņš pieder pie šīs izredzētās grupas.

Fakts, ka Pāvils tik stingri noliedz to, ka viņa apustuliskums būtu kāda cilvēka iecelts, norāda, ka Galatijā bija kāds, kurš mēģināja pazemināt viņa apustulisko autoritāti. Kāpēc? Kā mēs jau redzējām, draudzē bija kādi, kas nepriecājās par Pāvila sludināto glābšanu, balstoties tikai uz ticību Kristum, nevis likuma darbiem. Viņiem likās, ka Pāvila evaņģēlijs samazina paklausības nozīmi. Šie nemieru cēlāji bija viltīgi. Viņi zināja, ka Pāvila evaņģēlija vēsts bija tieši saistīta ar viņa apustulisko autoritāti (Jāņa 3:34), tādēļ viņi mēģināja šo autoritāti iedragāt.

Tomēr viņi nenoliedza Pāvilu kā apustuli tiešā veidā; viņi tikai uzstāja, ka tam patiesībā nav tik liela nozīme. Iespējams, viņi norādīja, ka Pāvils nebija viens no sākotnējiem Jēzus sekotājiem. Tāpēc viņa autoritāte nebija no Dieva, bet no cilvēkiem – varbūt no draudzes vadītājiem Antiohijā, kas bija norīkojusi Pāvilu un Barnabu kā misionārus (Ap. d. 13:1-3). Vai arī tā nāca no Ananijas, kurš kristīja Pāvilu (Ap. d. 9:10-18). Viņu acīs Pāvils bija vienkārši vēstnesis no Antiohijas vai Damaskas, nekas vairāk! Līdz ar to viņi apgalvoja, ka Pāvila vēsts ir tikai viņa paša pieredze, nevis Dieva Vārds.

Pāvils redzēja briesmas, ko saturēja šie apgalvojumi, un viņš nekavējoties aizstāvēja savu Dieva piešķirto apustuļa autoritāti.

Kādos veidos, arī viltīgos, Rakstu autoritāte tiek izaicināta mūsdienās mūsu draudzes vidū? Kā mēs varam ieraudzīt šos izaicinājumus? Vēl svarīgāk – kā tie (varbūt) ir ietekmējuši tavas domas par Bībeles autoritāti? _____

Pāvila evaņģēlijs

Ko vēl Pāvils uzsver, aizstāvot savas apustuļa tiesības Vēstules galatiešiem ievadā? Salīdzini Gal. 1:3-5 ar Ef. 1:2, Fil. 1:2 un Kol. 1:2. _____

Viena no unikālajām Pāvila vēstuļu iezīmēm ir veids, kā viņš savos sveicienos saista vārdus žēlastība un miers. Šo divu vārdu kombinācija ir grieķu un jūdu pasaulē visbiežāk sastopamo sveicienu modifikācija. Tur, kur grieķu autors būtu rakstījis „sveiciens” („chairein”), Pāvils raksta „žēlastība”, kas grieķu valodā ir līdzīgs vārds („charis”). Tam Pāvils pievieno tipisku jūdu sveicienu „miers”.

Šo divu vārdu kombinācija nav tikai vārdu spēle. Tieši pretēji, šie vārdi apraksta viņa evaņģēlija vēsts pamatus. (Patiesībā Pāvils izmanto šos divus vārdus vairāk nekā jebkurš cits Jaunās Derības autors.) Žēlastība un miers nav no Pāvila, bet no Dieva Tēva un Kunga Jēzus Kristus.

Kādus evaņģēlija aspektus Pāvils iekļauj Gal. 1:1-6? _____

Kaut gan Pāvilam nav daudz vietas, lai savā ievadā atklātu evaņģēlija raksturu, viņš meistarīgi apraksta evaņģēlija būtību tikai dažos īsos pantos. Kas ir centrālā patiesība, uz ko balstās evaņģēlijs? Saskaņā ar Pāvilu tā nav saskaņa ar likumu, ko bazūnēja Pāvila pretinieki. Tieši pretēji, evaņģēlijs pilnībā balstās uz to, ko Kristus mūsu labā ir paveicis ar savu nāvi pie krusta un augšāmcelšanos. Kristus nāve un augšāmcelšanās izdarīja to, ko mēs savā labā nekad nebūtu spējīgi paveikt. Tas salauza grēka un nāves spēku, atbrīvojot Viņa sekotājus no Jaunā varas, kas tik daudzus tur atkarībā un bailēs.

Izsakot brīnišķīgo vēsti par žēlastību un mieru, ko Dievs mums ir devis Kristū, Pāvils pāriet spontānā slavēšanā (5. p.).

Pamēģini uzrakstīt savu izpratni par evaņģēliju tik daudzos vārdos, cik Pāvils lietoja Gal. 1:1-5. Paņem uzrakstīto līdzi uz Bībeles izpētes grupu. _____

Nekāda cita evaņģēlija

Kas Pāvila vēstulēs parasti seko ievadvārdiem? Ar ko atšķiras Vēstule galatiešiem? Salīdzini Gal. 1:6 ar Rom. 1:8, 1. Kor. 1:4, Fil. 1:3 un 1. Tes. 1:2.

Lai gan Pāvils savās vēstulēs draudzēm risina dažāda veida izaicinājumus un problēmas, viņam ir ieradums pēc ievadvārdiem izteikt lūgšanu vai pateicību Dievam par savu lasītāju ticību. Viņš to dara pat vēstulēs korintiešiem, kas cīnījās ar apšaubāmu uzvedību (salīdzini 1. Kor. 1:4 un 5:1). Tomēr situācija Galatijā ir tik satraucoša, ka Pāvils izlaiž pateicību pilnībā un tūlīt ķeras pie lietas.

Kādus stingrus vārdus Pāvils izmanto, parādot, cik lielas ir viņa bažas par Galatijā notiekošo? Izlasi Gal. 1:6-9, 5:12. _____

Pāvils neaiztaupīja nevienu vārdu apsūdzībā pret galatiešiem. Vienkārši sakt, viņš apsūdz viņus nodevībā pret aicinājumu būt kristietim. Patiesībā vārds „pievēršaties”, kas parādās 6. pantā, bieži tiek attiecināts uz kareivjiem, kas parāda neuzticību savai zemei, dezertējot no armijas. Garīgi runājot, Pāvils saka, ka galatieši ir pārbēdzēji, kas pagriezuši muguru Dievam.

Kā galatieši ir pametuši Dievu? Pievēršoties citam evaņģēlijam. Pāvils nesaka, ka ir vairāki evaņģēliji, bet ka draudzē ir daži, kas, sludinot, ka ar ticību Kristum nepietiek (Ap. d. 15:1-5), rīkojas tā, it kā būtu vēl kāds evaņģēlijs. Pāvils ir tik satraukts par evaņģēlija sagrozīšanu, ka vēlas, lai ikviens, kas sludina citu evaņģēliju, kristu zem Dieva lāsta! (Gal. 1:8) Pāvilam tas liekas tik svarīgi, ka viņš vienu un to pašu pasaka divreiz (Gal. 1:9).

Mūsdienās draudzē ir tendence (dažviet) padarīt pieredzi augstāku par doktrīnu. Svarīgāks par visu (tā mums māca) ir mūsu piedzīvojumi, mūsu attiecības ar Dievu. Lai arī cik svarīgi ir piedzīvojumi, ko tas, ko Pāvils šeit mums māca, liecina par pareizu doktrīnu svarīgumu? _____

Pāvila evaņģēlija izcelsme

Nemieru cēlāji Galatijā uzstāja, ka Pāvila evaņģēlijs patiesībā ir radies no viņa vēlmes iegūt citu cilvēku atzinību. Ko Pāvils savā vēstulē būtu rakstījis citādi, ja viņš būtu meklējis neko vairāk kā cilvēku atzinību? Pārdomā Gal. 1:6-9, 11-24.

Kāpēc Pāvils nepieprasīja, lai pagāni, kas atgriežas pie Dieva, tiktu kristīti? Pāvila oponenti apgalvoja, ka tas ir tāpēc, ka Pāvils vēlējās cilvēku atgriešanos par katru cenu. Varbūt viņi domāja – tā kā Pāvils zina par pagānu iebildumiem pret apgraizīšanu, viņš to nepieprasīja. Dancotājs pēc cilvēku stabules! Atbildot uz šiem apgalvojumiem, Pāvils saviem pretiniekiem norāda uz spēcīgajiem vārdiem, ko viņš ir uzrakstījis 8. un 9. pantā. Ja viss, ko viņš vēlējās, bija cilvēku atzinība, tad viņš noteikti būtu atbildējis citādi.

Kāpēc Pāvils raksta, ka ir neiespējami būt Kristus sekotājam un vienlaikus censties izpatikt cilvēkiem? _____

11. un 12. pantā Pāvils apgalvo, ka viņš savu evaņģēliju un pilnvaras ir saņēmis tieši no Dieva. Kā viņa vārdi 13.–24. pantā to pierāda? _____

13.–24. pants ir autobiogrāfisks ziņojums par Pāvila situāciju pirms atgriešanās (13., 14. p.), atgriešanās laikā (15., 16. pants) un pēc tam (16.–24. p.). Pāvils apgalvo, ka visu šo notikumu apstākļi padara pilnīgi neiespējamu to, ka šie notikumi nebūtu nākuši ciešā saistībā ar Dieva plānu. Pāvils nesēž, rokas klēpī salicis, un neļauj nevienam izturēties nevērīgi pret viņa vēsti, apšaubot viņa aicinājumu. Viņš zina, kas ar viņu ir noticis, viņš zina, ko viņš ir aicināts mācīt, un viņš to arī darīs, lai ko tas maksātu.

Cik pārlicināti jūs esat par savu aicinājumu Kristū? Kā jūs varat droši zināt, ko Dievs ir aicinājis jūs darīt? Vienlaikus, pat ja esat droši par savu aicinājumu, kāpēc jums jāmacās ieklausīties citu cilvēku padomos? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Gandrīz ikvienā draudzē bija locekļi, kas bija dzimuši jūdi. Pie šiem jaunpieņacējiem jūdu skolotājiem bija atvērta pieeja, un caur tiem viņi ieguva draudzē savām kājām drošu pamatu. Uz Rakstu pamata bija neiespējami atnest Pāvila mācītās doktrīnas. Tāpēc viņiem vajadzēja ķerties pie visnegodīgākajiem līdzekļiem, lai neitralizētu viņa ietekmi un vājinātu autoritāti. Viņi pasludināja, ka viņš nav bijis Jēzus māceklis un ka nav saņēmis Viņa norīkojumu, tomēr viņš uzdrošinās mācīt doktrīnas, kas ir tieši pretējas tām, pie kā turas Pēteris, Jēkabs un citi apustuļi. [..]

Pāvila dvēsele bija satraukta, redzot ļaunumu, kas draudēja ātri iznīcināt šīs draudzes. Viņš nekavējoties rakstīja galatiešiem, atmaskojot viņu viltus teorijas, un ar lielu stingrību norāja tos, kas bija atkāpušies no ticības.” (E. Vaita „Sketches from the Life of Paul”, 188., 189. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā izlasiet savus paskaidrojumus, kas ir evaņģēlijs. Ko varat mācīties no citu uzrakstītā?

2. Pāvils sava sveicienā galatiešiem paziņo, ka Jēzus nāvei ir zināms iemesls. Kas bija šis iemesls un kāda tam ir nozīme mūsdienās?

3. Gal. 1:14 Pāvils raksta, ka viņš ir ļoti dedzīgs tēvu paražu aizstāvis. Ar paražām viņš, iespējams, saprot gan farizeju mutvārdu tradīcijas, gan Veco Derību pašu par sevi. Kāda loma (ja vispār ir) tradīcijām ir mūsu ticībā? Kā Pāvila pieredze mūs brīdina attiecībā uz tradīciju jautājumu kopumā?

4. Kāpēc Pāvils bija it kā tik „neiecietīgs” pret citādi domājošiem? Izlasi vēlreiz, ko viņš rakstīja par tiem, kam ir citāda izpratne par evaņģēliju. Kā mūsdienu draudzē vajadzētu izturēties pret tiem, kam ir tāda stingra nostāja, bez kompromisiem?

KOPSAVILKUMS:

Viltus skolotāji Galatijā centās noniecināt Pāvila kalpošanu, pasludinot, ka viņš kā apustulis un viņa vēsts nav no Dieva. Pāvils skatās acīs abām šīm apsūdzībām jau pašos Vēstules galatiešiem ievadvārdos. Viņš drosmīgi pasludina, ka ir tikai viens glābšanas ceļš un ka notikumi, kas saistīti ar viņa atgriešanos, parāda – viņa aicinājums var būt tikai no Dieva.